

ЗОЩЕНКО

НАША ПОЩА

Живеем в тревожни времена, и затова човек почва по-рядко да се смее. Но някои ще кажат, именно, в тези трудни дни, човек да се посмее, за да му мине мъката. Мнозина знаят, кой е Зошченко, чели с различни разкази, помъствани в различни вестници и списания, обаче, едно пълно издание нъмахме, и затова издаването избрани съчинения на този писател на български език е едно хубаво начинание.

Този съвременен руски писател има широка област на творчество и с голямо майсторство ни рисува комичните положения, в които може човек да попадне. Той осмива всевъзможни недостатъци: еснафщината, бюрокрацията, хората с предразсъдъци и ограничен ум. Затова най-важните действащи лица в разказите на Зошченко с градския служащ, чиновник, бърбивата жена и леко занесеният любовник. Тези хора имат свои интереси, свои мъки, свои преживявания, но течението на живота ги носи изъ такава вода, където не им е мястото и където стават за смех на околните. В тази обстановка се движат тези герои, и писателят с въещото си перо, художествена форма, ни предава тези преживявания.

Творчеството на този писател се вдъхновява и е продукт на онази действителност, която настъпи след руската революция, която изменила много отношенията в обществото, но въпреки това, мнозина си оставаха с старите разбирания, с слаба културна и социална устойчивост, мъчно приспособявайки се към новата обществена обстановка.

Тези герои постоянно понасят несполуки, имат неправилно възпитание, неразвито чувство за лично достойнство и голяма привързаност към частната собственост. Някои от тези хора с мечтатели, други поети, трети с безквартира и пари, клатушкат се от бурите в (на) живота, живят днес за утре, както се казва и постоянно претърпяват разочарования, мъки, обиди и караници.

Зошченко е автор на няколко сборници и разкази: „Уважаемите граждани“, „За колко пъеше славеят“, „Нервни хора“ и „Лазурна книга“. Той е роден в Полтава през 1895 год. Нашият преводач е взел разказите му главно от последната му книга. И хубаво би било да бъдат подредени, както ги дава авторът, понеже той лага умело връзка помежду тях. Преводът е сравнително добър. Стилът на Зошченко е картинен и емоционален, дори динамичен и с това ни кара понякога от сърце да се смеяме в тази епоха, натежала с голями събития.

Б. Марковенски

КРИТИКА НА НАШИТЕ СЪТРУДНИЦИ

Напразни с обвиненията на някои, че младите ни писатели пристъпвали боязливо към литературата, че те не давали нищо ново в произведенията си, че вървели по един и същи пътища, по които сминали хиляди други.

Какви ли още ругатни се не сипят по адрес на тези млади, които с перото си работят за слънчево и радостно утро.

Методи Будьони. Тръбва ви много работа, за да постигнете нещо. По отношение на формата сте в мътлика... „От камък ли бяха сърдцата на тези хора. Или някаква тварь бездушна бяха, та никой не си прострѣ ржката? Да даде милостиня на просека старѣ?“ Това стих ли е?

Георги Яневъ. Съвсем сѣ наивни. По-добре да не цитираме.

Алберт Б. Ароновъ. Що за футуризмъ?! Начупения стих има свой ритъм, своя закономерност. И по-голяма яснота. Що за видения, що за идеи! Не разсъждайте така мисълта. Без мисъл нѣма поезия.

П. Ат. Петровъ. Пишете от една страна на листа и по-четливо? Стихотворението започвате така: „Азъ дойдохъ отъ далечната, тиха провинция“.

А четвъртия куплетъ: „Азъ вървѣхъ въ непозната тъма“, къде е ритѣма? А ритѣтъ?

Разказътъ не е добъръ.

Ако проследимъ, обаче, колонитѣ на Л. К. ще откриемъ тъкмо противното. Младитѣ поети, белетристи и критици с творчеството си служат на живота, правилно сѣ избрали своя път и върно схващатъ нуждитѣ на околнитѣ. Прочетете внимателно всѣка работа и вие ще доловите младѣжката въра и жажда за по-хубавъ утрешенъ день, за жертва въ служба на своя народъ. Разбира се, че има работи, които не представляватъ висока художествена стойност, че има много участващи не добре укрепнали и идейно добре ориентирани...

Статията на Й. Стефановъ за „детската литература у насъ“ и стихотворението му „писмо отговоръ“, носятъ сѣ себе си белега на дълбоко проникновение. Авторътъ, обаче, трѣбва да вложи повече трудъ за по-голямо техническо съвършенство и по-голяма музикална концепция. Въ критиката на А. Струмски, за творчеството на В. Марковски, изчерпателно и добре е предадено всичко, което може да послужи за укрепване единъ литературенъ работникъ. Не искаме да правимъ анализъ на работитѣ въ Л. К. Искаме да отбележимъ само радостния фактъ, че младитѣ ни творци, добре сѣ разбрали повика на живота върно своя път и преданно служатъ на своя народъ, изъ чиято срѣда изхождатъ. Върно е, тѣ има да преодоляватъ многъ спънки; върно е, че някои сѣ забравятъ въ самото начало на своя творчески периодъ и преставатъ да работятъ; върно е, и това, че едни сѣ селѣкли по формата, други даватъ само бѣгли скици отъ живота, обаче, всичкото сѣ отнася за малки изключения. Мнозинството добре разбира литературнитѣ въпроси и върно отразява (не копира) действителността. А това мнозинство е залогъ за по-добро утрешно положение.

З. Краснополски

Бакъ. Съвсемъ мъгливо, като идея. Отначало политатѣ къмъ небето, следъ това искатѣ да се върнете на земята с лавровъ вѣнецъ. И още е много сурово като стихотворна форма.

Здравецъ. Такава поезия на времето е писалъ Бачо Киро, само, че по-вдъшевена, разбира се. Сега сѣ сжѣтитѣ срѣдства — не! И после, това като че ли е преписано:

„Пролѣтъ сладка, пролѣтъ мила
колко хубава си ти“,

оригинала е:

„Пролѣтъ мила животворна,
колко хубава си ти!“

Приличатъ си малко, нали?

Стальо. Питатѣ ни какви стихове искаме. Хубави. Вашитѣ сѣ съвсемъ наивни.

Хр. Голѣмановъ. Нуждна ви е стихотворна техника. Не ви липсва чувство. Но не пишете наизустъ. — Нѣма „сивъ бензинъ“, нито „петцилиндровъ тракторъ“.

Тракторитѣ сѣ 4, 6, 8 или 12 цилиндри. Петцилиндровъ нѣма. Защо? Питайте нѣкой техникъ. „И всѣки ще прекара зимната си краткостъ“. Нима е правиленъ този изразъ?

Д. Б. Мавровъ. Много нитчанско и самонадѣяно. „Трагедия“ сѣ поправки ще опитаме да влѣзе.

Владимиръ Тановъ. „Писмо“ сѣ малки поправки — ще влѣзе. Някои куплети звучатъ прозаично. — „мене кара врага да работя, това за което ми той заповѣда“, „Стомаха не иска я даже“. Освободете се отъ силното влияние на Едгаръ По. Непременно пращайте!

Божинъ Слатиянъ. Оставете тая есенинщина. Пишете по-ясно! Скърбете и не вървайте сѣ пакъ, насила ние не можеме да ви накараме да вървате. Но по-добре — стегнете стиха.

Йорданъ Стефановъ. Нима „градътъ е чуждъ на свѣтитѣ копнежи“? Нима на проститутката „трѣпнеща въ очакване“? Не звучатъ ли прозаично: „или пъкъ отъ плътско възбуждение“, „сега пакъ искашъ да се преобразишъ“, „и трѣбва въ нѣкоя фабрика да ида“? Повече образност! Работете надъ формата.

Д. Конушевъ. Въ „Забрава“ идеята е хубава. Настроението — сжѣщо. Но нѣма рима. И помпозно нѣкакъ. Въ „Гаврошъ“ езика не е на гаврошъ, а вие говорите отънегово име. „Не зная защо сѣ свѣтли идеали“, „вълшебенъ сънъ“... Нима е такъвъ речника на гаврошъ? „Пролѣтната драма“ не е драма. И после — липсва и ритѣмъ, липсва и животъ. Прочетете си първия куплетъ на гласъ и ще сѣ убедите.

Бориславъ Боръ. Като техника е хубавъ. Като идея — мѣтно. Пращайте.

Ат. Актаровъ. Горещо ви благодаримъ за подкрепата. „Измѣна“ не би могло да влѣзе. Сюжетътъ е много индивидуаленъ. И не е достатъчно въ едно стихотворение да има рими, за да бжде поезия. Вие сѣ правяте, че обичате друга, че вие е невъзможно да обичате първата, че нѣкога сте били щастливъ сѣ нея, но не чувствувате ли, че нѣма художественъ центъръ. Единъ поетъ трѣбва да усѣти, кое е сжѣствено въ темата и кое не. Изпращайте и работете!